

2023
SANSKRIT
B.A. First Semester End Examination - 2023
PAPER - MJ-01

Full Marks : 60

Time : 3 hours

*The figures in the right-hand margin indicate marks.
Candidates are required to give their answers in their own
words as far as practicable.
Illustrate the answers wherever necessary.*

- A. यथाकामं दश प्रश्नान् संस्कृतभाषया देवनागरीलिप्या च उत्तरत-
2×10=20
1. परिनिष्ठितं रूपं लिखत – श्रु + तव्य, गै + यत्
 2. परिनिष्ठितं रूपं लिखत – परि-त्यजू +त्यप्, ज्ञा +क्त्वा
 3. परिनिष्ठितं रूपं लिखत – सेव् + शानच्, गम् + शतृ
 4. परिनिष्ठितं रूपं लिखत – पठ् + तुमुन्, सेव् + तुमुन्
 5. धातुं प्रत्ययं च निर्दिशत – दर्शनीय, त्याज्य
 6. धातुं प्रत्ययं च निर्दिशत – गत, लाभ

(Turn Over)

(2)

7. धातुं प्रत्ययं च निर्दिशत - दीप्ति, भोजन
8. अव्यययोगेन शुद्धं वाक्यं रचयत - निकषा
9. अव्यययोगेन शुद्धं वाक्यं रचयत - अद्य
10. अव्यययोगेन शुद्धं वाक्यं रचयत - कुत्र
11. अव्यययोगेन शुद्धं वाक्यं रचयत - यदा-तदा
12. रेखाङ्कितपदस्य सकारणं विभक्तिं निर्णयत - विद्यां विना सुखं नास्ति।
13. रेखाङ्कितपदस्य सकारणं विभक्तिं निर्णयत - विप्राय गां ददाति।
14. रेखाङ्कितपदस्य सकारणं विभक्तिं निर्णयत - सः व्याघ्रात् विभेति।
15. कालवाचकशब्दे अत्यन्तसंयोगे गम्यमाने का विभक्तिः केन सुत्रेण भवति ?

B. यथाकामं चत्वार प्रश्नाः समाधेयाः। 5×4=20

1. यथानिर्देशं शब्दानां रूपाणि लिखत।
 - क) नदी-शब्दस्य चतुर्थ्याः एकवचनम्।
 - ख) मुनिशब्दस्य षष्ठ्याः बहुवचनम्।
 - ग) लता-शब्दस्य द्वितीयायाः बहुवचनम्।
 - घ) पितृ-शब्दस्य तृतीयायाः एकवचनम्।

(3)

- ड) अस्मद्-शब्दस्य पञ्चम्याः बहुवचनम्।
2. यथानिर्देशं शब्दानां रूपाणि लिखत।
 - क) साधु-शब्दस्य पञ्चम्याः एकवचनम्।
 - ख) कर्मन्- शब्दस्य सप्तम्याः एकवचनम्।
 - ग) युष्मद्- शब्दस्य द्वितीयायाः बहुवचनम्।
 - घ) वारि-शब्दस्य षष्ठ्याः एकवचनम्।
 - ड) वधू - शब्दस्य प्रथमायाः बहुवचनम्।
3. यथानिर्देशमुत्तरत -
 - (i) सन्धिं कुरुत -
 - क) रामः गच्छति ख) बालकः च ग) नदी अस्ति
 - (ii) सन्धिविच्छेदं कुरुत-
 - क) इत्यादि ख) लता लिखन्ति।
4. संस्कृतभाषया देवनागरीलिप्या च वाच्यन्तरं कुरुत।
 - क) बालकः ग्रन्थं पठति।
 - ख) शिष्याः गुरुन् प्रणमन्ति।
 - ग) अहं ग्रामं गतवान्।

घ) त्वया गृहं गम्यते।

ङ) शिष्यौ गुरुं सेवते।

5. टीका लेख्या – उपपदविभक्तिः।

6. टीका लेख्या – अकर्मकधातुः।

C. यथेच्छं द्वौ समाधत्त।

10×2=20

1. वाक्यानां संस्कृतभाषया अनुवादं कुरुत-

क) शरते दुर्गादेवीर पूजा হয়।

ख) তোমরা দুজনে বাসে করে দীঘা যাচ্ছে।

ग) बालिकाटि बालकटिके दुटि कलम दिच्छे।

घ) आमरा ग्राम थेके पडाशोनार जन्य शहरे याच्छि।

ङ) तूमि साइकेले करे दोकाने याच्छे।

2. भूधातोः अथवा सेव्-धातोः लट्-लोट्-लङ्-विधिलिङ्-लृट्-लकारेषु रूपाणि लिखत।

3. किं नाम कारकम्? पाठ्यानुसारं कारकभेदान् उल्लिख्य कर्मसंज्ञा कुत्र भवतीति संक्षेपेण ओलाचयत।